

OPIS PRZEDMIOTÓW DO PLANU STUDIÓWNA ROK AKADEMICKI 2016/2017

PLAN STUDIÓW

kierunek studiów:

Filologia germańska

profil studiów:

ogólnoakademicki

stopień:

II ( )

forma studiów:

stacjonarne

specjalność:

Tłumaczenia i przekład

specjalizacja:

kulturoznawcza, lingwistyczna, literaturoznawcza,
glottodydaktyczna

od roku:

2016/2017 dla I roku studentów UŁ

Semestr	2
Przedmiot	Wstęp do teorii tłumaczeń
Punkty ECTS	2
Kod przedmiotu	GMATP200
Ilość godzin	28

Semestr	2
Przedmiot	Narzędzia pracy tłumacza
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	GMATP201
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z uwarunkowaniami pracy translatorskiej w odniesieniu do rynku tłumaczeń, doskonalenie umiejętności korzystania z narzędzi pomocnych w pracy tłumacza (głównie technologii informacyjnej).

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student będzie:

WIEDZA

E1 znał możliwości kształcenia w zawodzie tłumacza i uwarunkowania rynkowe wykonywania tego zawodu, m. in. będzie posiadał wiedzę nt. warunków uzyskania

uprawnień do wykonywania tłumaczeń uwierzytelnionych i specyfice pracy tłumacza przysięgłego, wiedzę o formach świadczenia usług translatorskich (działalność gospodarcza, umowa o dzieło, stosunek pracy) oraz wiedzę nt. możliwości nawiązania współpracy z podmiotami udzielającymi zleceń tłumaczeniowych (biura tłumaczeń, wydawnictwa), 01G--2A_W11

E2 miał świadomość znaczenia wiedzy pozajęzykowej (encyklopedycznej) w procesie translacji, 01G--2A_W04

E3 posiadał podstawową wiedzę nt. możliwości i obsługi programów komputerowych wspomagających tłumaczenie (CAT), 01G--2A_W11

UMIĘTNOŚCI

E4 umiejętnie korzystał z takich źródeł wspomagających tłumaczenie jak: słowniki, glosariusze, encyklopedie w formie papierowej i elektronicznej, portale oferujące pomoc translacyjną, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

E5 umiejętnie korzystał z możliwości wyszukiwarek internetowych podczas wyszukiwania/ustalania ekwiwalentów przekładowych dla wyrażen z języka wyjściowego, w tym umiejętnie oceniał/weryfikował wiarygodność źródeł internetowych, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

E6 posiadał umiejętność pracy w zespole podczas procesu tłumaczeniowego, 01G--2A_K02

E7 posiadał umiejętność kreatywnego i zróżnicowanego podejścia do wyzwań, z którymi jest konfrontowany, 01G--2A_K06, 01G--2A_K08

4. Treści kształcenia

1. Oferta edukacyjna dla tłumaczy na uczelniach polskich i zagranicznych i uwarunkowania rynkowe zawodu tłumacza
2. Korzystanie ze słowników, encyklopedii internetowych i tradycyjnych
3. Wykorzystywanie możliwości wyszukiwarek internetowych
4. Narzędzia typu CAT

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zaliczenie na ocenę na podstawie:

- aktywności na zajęciach, sprawnego wykonywania poleceń prowadzącego zajęcia, przygotowania zadań domowych (E2, E4, E5, E6) – 30% oceny
- testów teoretycznych i praktycznych (E1 – E6) – 70% oceny

Skala ocen dla sprawdzianów teoretycznych:

1. przy osiągnięciu przez studenta 51 – 59% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 69% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 70 – 79% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 80 – 89% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 90 – 100% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (5,0)

6. Metody nauczania

- ćwiczenia indywidualne
- praca grupowa z podziałem ról
- metoda seminaryjna
- dyskusja

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

W trakcie zajęć wykorzystywane są informacje z m. in. z następujących stron internetowych:

www.ec.europa.eu

www.europarl.europa.eu

www.proz.com

www.stp.org.pl/index.php?lang=1&id_page=191

www.textum.pl/tlumaczenia/portal_tlumaczy/portal_tlumaczy.html

materiały własne prowadzącego

Semestr	2
Przedmiot	Tłumaczenia pisemne biznesowe i prawnicze 1
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	GMATP202
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć będzie doskonalenie umiejętności tłumaczenia pisemnego tekstów biznesowych i prawniczych z języka polskiego na język niemiecki i odwrotnie.

2. Wymagania wstępne:

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1 wg Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego, wiedza językoznawcza w obszarze teorii tłumaczeń specjalistycznych, odpowiednia do poziomu studiów drugiego stopnia, kompetencje społeczne odpowiednie do poziomu studiów.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć:

EK_01 - student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę w obszarze teorii tłumaczenia tekstów prawnych i prawniczych oraz biznesowych (metody, strategie, techniki), K_W 01 K_W02 K_W03

EK_02 - student ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka prawa w kontekście różnych gatunków tekstów prawnych i prawniczych oraz związanych z nimi różnymi rozwiązaniami stylistycznymi, K_W09, K_W07

EK_04 - student potrafi krytycznie analizować, oceniać, selekcjonować oraz wykorzystywać 1) informacje związane z teorią tłumaczeń w dziedzinie prawa oraz integrować wiedzę z zakresu doktryny prawa w procesie tłumaczenia, K_U01, K_U02

EK_05 - student posiada pogłębioną umiejętność wykonywania tłumaczeń w obszarze prawa na poziomie C2, K_U 09, K_U10, K_U11 EK_

06 - student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę dotyczącą teorii i praktyki tłumaczeniowej w przedmiotowym obszarze, włączając w to wykorzystanie kanałów i technik informatycznych, K_U08, K_U03

EK_07 - student rozumie potrzebę ustawicznego doskonalenia zawodowego w kontekście zapoznawania się z nowymi narzędziami pracy, metodologiami w obszarze wykonywania tłumaczeń prawnych i prawniczych, K_K01, K_K03 K_K06

EK_08 - student potrafi podejmować decyzje w przedmiocie rozwiązań językowych w przypadku dylematów, z uwzględnieniem priorytetów oraz dostępnych narzędzi (literatura przedmiotu, słowniki prawnicze, bazy danych, etc.)

4. Treści

Przybliżenie różnych dziedzin prawa (prawo prywatne, prawo publiczne, konstytucyjne, cywilne, handlowe, karne, pracy) oraz rodzajów tłumaczeń tekstów prawnych i prawniczych. Ćwiczenia leksykalne z zakresu języka prawa. Tłumaczenie tekstów pisanych z zakresu prawa z języka niemieckiego na język polski i odwrotnie. Tłumaczenie podstawowych umów kupna-sprzedaży, wynajmu, pożyczki. Tłumaczenie tekstów z zakresu administracji państwowej. Tłumaczenia z zakresu prawa pracy, m. in. umowa o pracę, świadectwo pracy, zaświadczenie o zatrudnieniu i inne. Tłumaczenie umów z zakresu prawa handlowego, m. in. zaświadczenie REGON, wyciąg z rejestru handlowego, umowa spółek handlowych i inne. Utrwalenie i sprawdzenie wiadomości. Analiza i ewaluacja przygotowanych tłumaczeń. Kolokwia na zaliczenie.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zaliczenie semestralne na ocenę na podstawie:

- aktywności na zajęciach (ocenianie ciągłe) i sprawnego wykonywania poleceń prowadzącego podczas zajęć (efekty 1-10) - 10% oceny
- jakości tłumaczeń przygotowywanych na zajęcia (efekty 1-8, 10) – 20% oceny
- sprawdzianów tłumaczeniowych w trakcie danego semestru (efekty 1-8) – 70% oceny

6. Metody dydaktyczne

- praca indywidualna
- praca grupowa
- dyskusja (korekta prac w grupie)

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

1. Nord, Christiane (2010): *Fertigkeit Übersetzen. Ein Kurs zum Übersetzenlehren und -lernen*. Berlin: BDÜ Service Verlag
2. Kubacki, A. (2011): *Neue Auswahl deutschsprachiger Dokumente*.
3. Hirsch, D. (2009): *Polnisches Handelsrecht. Polskie prawo handlowe*.
4. Kilian, Alina / Kilian Agnieszka (2009): *Słownik języka prawniczego i ekonomicznego. Tom 1 Niemiecko-polski. Tom 2 Polsko-Niemiecki*. Warszawa: Wydawnictwo Oficyna.
5. Materiały udostępniane na bieżąco przez prowadzącego

Semestr	2
Przedmiot	Sztuka pisania
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	GMATP203
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest pogłębienie umiejętności pisarskich słuchaczy w zakresie różnorodnych gatunków: pisanie jako akt twórczy, stylistyka pisania, selekcja informacji, adiustacja a redakcja tekstu, (nie)grzeczność językowa w tekstach, perswazja w tekstach pisanych.

Zajęcia mają charakter praktyczny.

2. Wymagania wstępne:

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1.

3. Efekty kształcenia

Student/studentka

3.1 w zakresie wiedzy:

e1w – zna podstawowe metody interpretacji tekstu literackiego i tekstualnego źródła
01G-1A_W08, 01G-1A_W09

e2w – zna zasady tworzenia prezentacji, przygotowywania i udziału w debacie; 01G-1A_W02, 01G-1A_W01, 01G-1A_U02

e3w -zna reguły opracowywania pisemnych prac; 01G-1A_W08, 01G-1A_W09, 01G-1A_U04

3.2. w zakresie umiejętności

e1u – potrafi opracować i przedstawić recepcję dzieła tekstu; 01G-1A_W02, 01G-1A_U02, 01G-1A_U09, 01G-1A_U13

e2u – prezentuje wyniki samodzielnej analizy tekstu; 01G-1A_W02, 01G-1A_U02, 01G-1A_U09, 01G-1A_U13

e3u – potrafi samodzielnie wyodrębnić tezy i argumenty tekstu, umie pisać i redagować wypowiedzi pisemne, formułować argumenty, wyodrębniać tezy, wyciągać wnioski, streszczać; potrafi przygotować pracę pisemną z uwzględnieniem różnych potrzeb potencjalnych odbiorców; 01G-1A_W07, 01G-1A_U01, 01G-1A_U03, 01G-1A_U09, 01G-1A_U13

3.3 w zakresie kompetencji społecznych

e1k potrafi poddać refleksji własny sposób pracy, ocenić swoje postępy; 01G-1A_K05, 01G-1A_K07

4. Treści dydaktyczne

W ramach zajęć przewidziano praktyczny trening – samodzielnie przygotowywane teksty, zespołowe projekty oraz koleżeńską ocenę postępów.

Studenci pracują nad pisemnym opracowaniem wybranych tematów, następnie udoskonalaniem tekstu z uwzględnieniem potencjalnego odbiorcy i celu tworzenia tekstu.

Proponowane lektury dają podbudowę teoretyczną i służą wykształceniu strategii opracowania wybranych tematów. Studenci uczą się pracy z cudzym tekstem, sztuki redagowania i nabierają wprawy w sprawnym opracowywaniu własnych tekstów. Uczą się planowania tekstu, konstruowania poprawnych logicznie i stylistycznie wypowiedzi, konsekwencji w argumentowaniu, redagowania i streszczania.

Poza udziałem w zajęciach od studentów oczekuje się własnej pracy w wymiarze przynajmniej 60 godzin.

5.Sposoby i kryteria oceniania

Samodzielnie sporządzone teksty (złożenie tekstów w formie drukowanej oraz – w celu ewentualnej kontroli antyplagiatowej – w wersji cyfrowej punktualnie w podanym terminie) oceniane są w skali ocen od 2 do 5 i stanowią 60% oceny łącznej. Oceniane efekty: e2w, e3w, e1u, e3u, e1k.

Aktywny udział w ćwiczeniach: ocena za samodzielnie przygotowane analizy wskazanych tekstów i tekstów własnego wyboru stanowi 40% oceny łącznej.

Dostateczny (3,0) przy osiągnięciu 51 - 59% wymogów; więcej niż dostateczny (3,5) przy osiągnięciu 60 - 69% wymogów; dobry (4,0) przy osiągnięciu 70 - 79% wymogów; więcej niż dobry (4,5) przy osiągnięciu 80 - 89% wymogów; bardzo dobry (5,0) przy osiągnięciu 90 - 100% wymogów

6. Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny i konwersatoryjny, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne, dyskusja problemowa z wykorzystaniem metod aktywizujących, refleksja własna

Metody weryfikacji efektów kształcenia: ocenienie tekstów (krótkie formy wypowiedzi) przygotowanych w czasie zajęć oraz zleconych jako zadanie do samodzielnego przygotowania na zajęcia (dłuższe formy wypowiedzi).

7. Literatura (wybór)

Julia Cameron, Von der Kunst des Schreibens... und der spielerischen Freude, Worte fließen zu lassen, München: Knaur 2013.

Therese Chromik, Theorie und Praxis des kreativen Schreibens, Frankfurt a. M. / Berlin / Bern / Bruxelles / New York / Oxford / Warszawa / Wien: Lang 2012.

Werner Fuld, Eine Geschichte des sinnlichen Schreibens. Berlin: Galiani 2014.

Axel Spree: Interpretation. In: Reallexikon der deutschen Literaturwissenschaft.

Neubearbeitung des Reallexikons der deutschen Literaturgeschichte. Gemeinsam mit Georg Braungart, Klaus Grubmüller, Jan-Dirk Müller, Friedrich Vollhardt und Klaus Weimar hg. v. Harald Fricke. Bd. 2. Berlin, New York: de Gruyter, 2000, S. 168-172.

Lauren Kessler, Gute Texte. Essays über die Kunst des Schreibens. Aus dem Amerikanischen von Thomas R. Schmidt, Wien: facultas 2016.

Tom Kindt, Tilmann Köppe (Hrsg.): Moderne Interpretationstheorien. Ein Reader. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2008.

K. Klausen, Dichtblogger, Königswinter: KUUK 2016.

Hans Lösener: Zwischen Wort und Wort. Interpretation und Textanalyse. Paderborn: Wilhelm Fink Verlag, 2006.

Wiktorija Nester, Sztuka pisanania (e-book)

Hanns-Josef Ortheil, Schreiben über mich selbst. Spielformen des autobiografischen Schreibens, Berlin / Mannheim / Zürich : Duden 2014.

Simone Winko: Textanalyse. In: Reallexikon der deutschen Literaturwissenschaft.

Neubearbeitung des Reallexikons der deutschen Literaturgeschichte. Gemeinsam mit

Georg Braungart, Klaus Grubmüller, Jan-Dirk Müller, Friedrich Vollhardt und Klaus Weimar hg. v. Harald Fricke. Bd. 2. Berlin, New York: de Gruyter, 2000, S. 597-601.
Christian Winter, Angst und Autorschaft. Umriss einer Physiognomie des zerquälten Schriftstellers am Beispiel Franz Kafka, Marburg: Tectum 2009.

Semestr	2
Przedmiot	Przekład literacki - wprowadzenie
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	GMATP204
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze specyfiką tłumaczenia literackiego oraz ćwiczenie sprawności przekładu tekstów literackich (z uwzględnieniem różnych gatunków i stylów). Tłumaczone będą teksty z języka niemieckiego na język polski z wykorzystaniem odpowiednich technik oraz pomocy naukowych.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2-C1 oraz wiedza na temat specyfiki dzieła literackiego i środków stylistycznych na poziomie studiów licencjackich.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien:

3.1 Wiedza

e1w - potrafi rozróżnić między różnymi typami tekstów literackich, także pod względem ich tła kulturowego, rozpoznawać potencjalne problemy w tłumaczeniu, mając świadomość różnic strukturalnych między systemem języka polskiego i języka niemieckiego; 01G-2A_W01, 01G-2A_W02, 01G-2A_W04, 01G-2A_W05, 01G-2A_W06

e2w - poznać specyfikę pracy tłumacza literatury oraz związane z nią problemy; 01G-2A_W10, 01G-2A_W12, 01G-2A_W07, 01G-2A_W03

e3w - rozróżniać różne rodzaje przekładu i dobierać je odpowiednio do specyfiki tłumaczonego tekstu; 01G-2A_W02, 01G-2A_W05, 01G-2A_W07

e4w - zrozumieć kulturotwórczą rolę tłumacza i etyczne aspekty jego pracy; 01G-1A_W12, 01G-2A_W10, 01G-2A_W09

3.2 Umiejętności

e1u - w pracy przekładowej umiejętnie korzystać z wszelkich dostępnych pomocy i źródeł wiedzy, w tym rad ekspertów; 01G-2A_U02, 01G-2A_U09, 01G-2A_U14

e2u - stosować w zależności od rodzaju tekstu i jego stylistyki odpowiednie strategie i techniki przekładowe; 01G-2A_U08, 01G-2A_U03, 01G-2A_U04,

e3u - przełożyć rzetelnie każdy rodzaj tekstu literackiego z języka niemieckiego na język polski, dbając o poprawność językową, odpowiedni transfer kulturowy oraz zachowanie wartości estetycznych; 01G-2A_U08, 01G-2A_U01, 01G-2A_U03, 01G-2A_U05, 01G-2A_U12, 01G-2A_U14

e4u - potrafić samodzielnie ocenić jakość obcych tłumaczeń oraz dyskutować nad efektami pracy nad własnym przekładem; 01G-2A_U01, 01G-2A_U08

3.3 Kompetencje społeczne

e1k - wykształcić i reprezentować następujące postawy: otwartość na odmienność językową i kulturową, dbałość o etyczny aspekt pracy tłumacza wzgl. rzetelności przekładu, świadomość roli przekładu we współżyciu między państwami i narodami, wrażliwość na piękno języka w tekstach o dominujących walorach poetyckich. 01G-2A_K07, 01G-2A_K01, 01G-2A_K04, 01G-2A_K05

4. Treści kształcenia

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami wiedzy o przekładzie literackim (specyfika przekładu i jego rodzaje, problemy przekładalności i ekwiwalencji przekładowej). Kulturowe aspekty przekładu literackiego, nieprzekładalność kulturowa. Strategie i techniki przekładowe. Etapy pracy tłumacza (analiza tłumaczonego tekstu literackiego; zrozumienie kontekstów interkulturowych, współpraca z ekspertem; transfer; adiustacja; ostateczna redakcja). Przekład uwzględniający kontekst historyczny, tłumaczenia archaizmów, dialektów, gwar i idiolektów. Tłumaczenie nazw własnych i tytułów, neologizmów i gier językowych. Przekład humoru, ironii oraz różnych rodzajów rejestrów. Rola intertekstualności. Błędy w tłumaczeniu: błędy ortograficzne i interpunkcyjne; interferencje językowe (błędne konstrukcje gramatyczne, niewłaściwy szyk zdania, kalki z innego języka); nieprzystawalność leksykalna; nieadekwatność sytuacyjna, nieadekwatność stylistyczna i nieadekwatność semantyczna. Narzędzia pracy tłumacza (słowniki drukowane, elektroniczne i internetowe – wady i zalety). Współpraca ze zleceniodawcą i ekspertem. Kulturotwórcza rola tłumacza i etyczne aspekty jego pracy.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Aktywny udział w ćwiczeniach na podstawie tłumaczeń przygotowanych w domu oraz co najmniej dwa przekłady pisemne przygotowane jako dodatkowe prace domowe ocenianie są w skali 2-5. Sprawdzane są: e1w, e2w, e3w, e4w, e1u, e2u, e3u, e4u i e1k. Ocenie podlega poprawność merytoryczna, leksykalna i stylistyczna tłumaczenia oraz jego wartość estetyczna. Efekty kształcenia oceniane są według: następującej skali procentowej: 51–59% (3,0), 60–69% (3,5), 70–79% (4), 80–89% (4,5), 90–100% (5).

6. Metody dydaktyczne

Ćwiczenia, na których stosowane są różne metody: klasyczne ćwiczenia akademickie, praca w grupach (stoliki eksperckie), metoda panelowa, giełda pomysłów, konkurs na najlepsze tłumaczenie etc. (e1w, e2w, e3w, e4w, e1u, e2u, e3u, e4u i e1k).

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze:

1. Friedmar Apel, Annette Kopetzki: Literarische Übersetzung. Stuttgart, Weimar 2003.
2. Arkadiusz Belczyk: Poradnik tłumacza. Kraków 2004.
3. Piotr Bukowski, Magda Heydel (red.): Współczesne teorie przekładu. Antologie. Kraków 2009.
4. Karl Dedecius: Vom Übersetzen: Theorie und Praxis. Frankfurt/Main 1986.
5. Karl Dedecius: Szkiełko tłumacza i oko poety. Eseje. Kraków 2013.
6. Krzysztof Hejwowski: Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. Warszawa 2004.

7. Esther Kinsky: Fremdsprechen. Gedanken zum Übersetzen. Berlin 2013.
8. Maria Krzysztofiak: Przekład literacki we współczesnej translatoryce. Poznań 1996.
9. Krzysztof Lipiński: Vademecum tłumacza. Kraków 2000.

Semestr	3
Przedmiot	Tłumaczenia pisemne biznesowe i prawnicze 2
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć będzie doskonalenie umiejętności tłumaczenia pisemnego tekstów specjalistycznych prawnych/prawniczych i biznesowych/ekonomicznych z języka niemieckiego na polski oraz z języka polskiego na język niemiecki.

2. Wymagania wstępne:

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student będzie:

- e1 – stosował strategie i posiadał umiejętności pisemnego tłumaczenia tekstów o tematyce specjalistycznej prawnej/prawniczej i biznesowej/ekonomicznej z języka niemieckiego na język polski oraz z języka polskiego na język niemiecki. 01GJ-2A_W03
- e2 – posiadał umiejętność gromadzenia wiedzy i informacji poglądowych dotyczących tłumaczonych tekstów. 01G--2A_U13
- e3 – uświadamiał sobie znaczenie wiedzy pozajęzykowej (encyklopedycznej/merytorycznej) w procesie translacji. 01G--2A_K09
- e4 – umiejętnie korzystał z edytorów tekstu podczas wykonywania tłumaczenia. 01G--2A_U13
- e5 – umiejętnie korzystał z materiałów pomocniczych (słowniki elektroniczne i drukowane, teksty paralelne, glosariusze, encyklopedie w formie papierowej i elektronicznej, portale internetowe) i umiejętnie oceniał/weryfikował ich wiarygodność. 01GJ-2A_W03
- e6 – posiadał wiedzę o możliwościach zawodowego wykonywania tłumaczeń ze szczególnym uwzględnieniem tematyki prawnej/prawniczej i biznesowej/ekonomicznej (tłumacz przysięgły, tłumacz w instytucjach UE, tłumacz NOT). 01G--2A_U14

4. Treści kształcenia

Właściwe tłumaczenie tekstów poprzedza lektura ogólnych, popularnych i specjalistycznych tekstów poglądowych w języku polskim i niemieckim. Teksty przeznaczone do tłumaczenia to teksty o tematyce prawnej/prawniczej oraz biznesowej/ekonomicznej.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zaliczenie semestralne na ocenę na podstawie:

- aktywności na zajęciach (e1, e2, e3, e4, e5)
- przygotowywania zadanych materiałów (e1, e2, e3, e4, e5)
- pracy zaliczeniowej (e1, e2, e3, e4, e5)

Test sprawdzający efekty kształcenia, które będą oceniane jako:

1. dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 51 – 59% – ocena dostateczna (3,0)
2. więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 60 – 69% – ocena dostateczna plus (3,5)
3. dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70 – 79% – ocena dobra (4,0)
4. więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 80 – 89% – ocena dobra plus (4,5)
5. bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 90 – 100% – ocena bardzo dobra (5,0)

6. Metody dydaktyczne

- ćwiczenia indywidualne
- ćwiczenia grupowe
- korekta prac w plenum

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

Iluk, J.; Kubacki, A. (2006): Wybór polskich i niemieckich dokumentów do ćwiczeń translacyjnych. Warszawa.

Kubacki, A. (2011): Neue Auswahl deutschsprachiger Dokumente. Warszawa.

Lipiński, K. (2006): Vademecum tłumacza. Kraków.

Napierała, K. et al. (2013): Lexikon des polnischen Rechts. Warszawa.

Poznański, J. (2011): Dokumenty polskie. Wybór dla tłumaczy sądowych. Warszawa.

Rybińska, Z. (2011): Teksty egzaminacyjne dla kandydatów na tłumacza przysięgłego. Warszawa.

Semestr	3
Przedmiot	Interferencja językowa
Punkty ECTS	2
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć jest wskazanie na zachodzące zjawisko interferencji językowej w relacji j.polski – j.niemiecki, jej przyczyny, mechanizmy i skutki.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie min. C1, podstawowa znajomość gramatyki opisowej i gramatyki praktycznej języka niemieckiego oraz języka polskiego, a także znajomość gramatyki kontrastywnej.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien:

e1 – rozpoznawać, definiować, objaśnić i scharakteryzować konkretne struktury gramatyczne, leksykalne, słowotwórcze fonetyczne oraz typy zdań w języku niemieckim i języku polskim (01GJ2A_W01, 01GJ2A_W02, 01G-2A_W05, 01G-2A_W06)

e2 – sprawnie posługiwać się konkretnymi konstrukcjami, tworzyć synonimiczne struktury, zarówno gramatyczne, jak i leksykalne w obu językach (j. niemiecki i j. polski), co ma stanowić przygotowanie studenta do zawodu tłumacza (01G2A_U01, 01G-2A_U02, 01G-2A_U09, 01G-2A_U11, 01G-2A_U12, 01G-2A_U13, 01G-2A_U14)

e3 – identyfikować i korygować najczęściej występujące błędy interferencyjne na wszystkich analizowanych płaszczyznach (01G-2A_U03, 01G-2A_U07)

e4 – kreatywnie pracować na zajęciach, mieć świadomość popełnianych błędów oraz chęć ich niwelowania (01G-2A_U09, 01G-2A_U10, 01G-2A_U11, 01G-2A_U12, 01G-2A_U13, 01G-2A_K01, 01G-2A_K02, 01G-2A_K03, 01G-2A_K05, 01G-2A_K09).

4. Treści kształcenia

Zjawisko interferencji, jej przyczyny, mechanizmy i skutki oraz typy; transfer pozytywny vs. transfer negatywny w języku polskim i języku niemieckim, analiza wszystkich płaszczyzn językowych obu systemów językowych w aspekcie błędów interferencyjnych oraz pojęcie *false friends* (język polski vs. język niemiecki).

5. Sposoby i kryteria oceniania

Przygotowanie i prezentacja referatu na wybrany temat. Ocenie podlega również aktywny udział w zajęciach.

6. Metody dydaktyczne

Seminaryjna, klasyczna problemowa z elementami metody ćwiczeniowo – praktycznej oraz referat.

7. Literatura (wybór)

- (1) Bartmiński, J. (wyd.), *Współczesny język polski*, Lublin 2001;
- (2) Bawej, I., *Błąd leksykalny jako źródło procesów interferencyjnych*, Bydgoszcz 2008;
- (3) Bąk, P., *Gramatyka języka polskiego*, Warszawa 1978;
- (3) Bußmann, H. *Lexikon der Sprachwissenschaft*, Stuttgart 1990;
- (4) Czarnecki, T., *Aspektualität im Polnischen und Deutschen*, Gdańsk 1998;
- (5) Karszniewicz - Mazur, A., *Zapożyczenia leksykalne ze źródła niemieckiego we współczesnej polszczyźnie*, (=Acta Universitatis Wratislaviensis No 736), Wrocław 1988;
- (6) Klemensiewicz, Z., *Historia języka polskiego*, Warszawa 1980;
- (7) Kobylińska, E./ Lawaty, A./ Stephan, R. (wyd.), *Deutsche und Polen. 100 Schlüsselbegriffe*, München - Zürich 1993;
- (8) Markowski, A., *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa 2000;
- (9) Wierzbicka, A., *Język – umysł – kultura*, Warszawa 1999

Semestr	3
Przedmiot	Tłumaczenia ustne w negocjacjach 1
Punkty ECTS	2
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć jest rozwinięcie u studentów poszczególnych umiejętności właściwych dla tłumaczeń ustnych wykonywanych w sytuacjach biznesowych. Zwraca się przy tym uwagę zarówno na aspekty językowe jak i pozajęzykowe, które są istotne dla zawodu tłumacza ustnego, takie jak emisja głosu i dykcja, prezentacja tekstu oraz prezencja. Zajęcia opierają się w części na przekazaniu podstaw z technik notacji i rozwijają umiejętność analitycznego podejścia do tłumaczonych treści, odpowiedniego zanotowania a następnie ekwiwalentnego oddania ich w języku docelowym. Jako wprowadzenie często korzysta się z ćwiczeń wspomagających rozwój pamięci i umiejętność koncentracji. Wstępem do każdych zajęć jest samodzielna praca z terminologią właściwą dla zagadnień poruszanych w trakcie zajęć oraz z tekstami równoległymi.

Efektem końcowym zajęć jest przygotowanie studentów do poradzenia sobie z rzeczywistym zleceniem na tłumaczenie ustne, które ma być wykonane konsekwentnie lub półsymultanicznie (technika szeptana) w niewielkim gronie osób.

2. Wymagania wstępne:

Uczestnicy zajęć muszą legitymować się znajomością języka niemieckiego na poziomie C1+.

3. Efekty kształcenia:

Po zakończeniu kształcenia student będzie:

WIEDZA

E1 miał pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej tłumaczeń ustnych, jest w stanie ją rozwijać i stosować w działalności zawodowej (01G--2A_W01)

E2 znał możliwości kształcenia w zawodzie tłumacza i uwarunkowania rynkowe wykonywania tego typu działalności, m. in. będzie posiadał wiedzę oraz wiedzę nt. możliwości nawiązania współpracy z podmiotami udzielającymi zleceń tłumaczeniowych (biura tłumaczeń, wydawnictwa), 01G--2A_W11

E3 miał świadomość znaczenia wiedzy pozajęzykowej (ogólnej) w procesie translacji, 01G--2A_W04

UMIEJĘTNOŚCI

E4 umiejętnie korzystał w trakcie przygotowania do zlecenia tłumaczeniowego z takich źródeł wspomagających tłumaczenie jak: słowniki, glosariusze, encyklopedie w formie papierowej i elektronicznej, portale oferujące pomoc translacyjną, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

E5 umiejętnie korzystał z możliwości wyszukiwarek internetowych podczas wyszukiwania/ustalania ekwiwalentów przekładowych dla wyrażen z języka wyjściowego, w tym umiejętnie oceniał/weryfikował wiarygodność źródeł internetowych, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

E6 posiadał umiejętność pracy z partnerem podczas procesu przekładu ustnego kabinowego, 01G--2A_K02

E7 posiadał umiejętność kreatywnego i zróżnicowanego podejścia do wyzwań, z którymi jest konfrontowany, 01G--2A_K06, 01G--2A_K08

4. Treści kształcenia:

W ciągu pierwszego semestru zajęć studenci konfrontowani są z oryginalnymi tekstami przemówień z następujących zakresów sytuacyjnych:

dyskusja panelowa

przemówienie otwierające

pertraktacje

bankiet i rozmowy kulturalne

szkolenie techniczne

oraz z następującej tematyki:

Ekonomia (mikro i makro, podatki, specjalne strefy ekonomiczne),

Terminologia UE,

Odnawialne oraz konwencjonalne źródła energii,

Medycyna (szczepionki, uzależnienia, statystyki dokumentacji medycznej, terapie odwykowe)

Podstawy technologii produkcyjnej

5. Metody i kryteria oceniania:

Na ocenę za każdy z semestrów składa się ocena za aktywność podczas zajęć i wykonywanie zadań tłumaczeniowych prowadzącego (40%), ocena z prezentacji przygotowanej terminologii (30%) oraz ocena ze sprawdzianu końcowego (30%).

6. Metody dydaktyczne:

Metody poszukujące – ćwiczeniowa, projektu, przypadku, dyskusja panelowa, dyskusja seminaryjna, case study

7. Literatura:

Martin Will (2009): Dolmetscherorientierte Terminologiearbeit. Gunter Narr Verlag Tübingen

Hanna Risku (2009): Translationsmanagement. Gunter Narr Verlag Tübingen

Ulrich Daum (2011): Gerichts- und Behördenterminologie.

W trakcie zajęć wykorzystuje się materiały pochodzące m.in. ze stron:

<http://www.europarl.europa.eu/members/public/geoSearch.do?language=de>

www.wdr.de

www.msz.gov.pl

www.bundesregierung.de

Semestr	3
Przedmiot	Przekład literacki: warsztaty
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem zajęć jest doskonalenie umiejętności tłumaczenia literackiego oraz ćwiczenie sprawności przekładu tekstów literackich (z uwzględnieniem różnych gatunków i stylów). Tłumaczone będą teksty z języka niemieckiego na język polski oraz z języka polskiego na język niemiecki z wykorzystaniem odpowiednich technik oraz pomocy naukowych.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1 oraz wiedza na temat specyfiki dzieła literackiego i środków stylistycznych na poziomie studiów licencjackich.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien:

3.1 Wiedza

e1w - potrafi rozróżnić między różnymi typami tekstów literackich, także pod względem ich tła kulturowego, rozpoznawać potencjalne problemy w tłumaczeniu, mając świadomość różnic strukturalnych między systemem języka polskiego i języka niemieckiego; 01G-2A_W01, 01G-2A_W02, 01G-2A_W04, 01G-2A_W05, 01G-2A_W06

e2w - poznać specyfikę pracy tłumacza literatury oraz związane z nią problemy; 01G-2A_W10, 01G-2A_W12, 01G-2A_W07, 01G-2A_W03

e3w - rozróżniać różne rodzaje przekładu i dobierać je odpowiednio do specyfiki tłumaczonego tekstu; 01G-2A_W02, 01G-2A_W05, 01G-2A_W07

e4w - zrozumieć kulturotwórczą rolę tłumacza i etyczne aspekty jego pracy; 01G-1A_W12, 01G-2A_W10, 01G-2A_W09

3.2 Umiejętności

e1u - w pracy przekładowej umiejętnie korzystać z wszelkich dostępnych pomocy i źródeł wiedzy, w tym rad ekspertów; 01G-2A_U02, 01G-2A_U09, 01G-2A_U14

e2u - stosować w zależności od rodzaju tekstu i jego stylistyki odpowiednie strategie i techniki przekładowe; 01G-2A_U08, 01G-2A_U03, 01G-2A_U04,

e3u - przełożyć rzetelnie każdy rodzaj tekstu literackiego z języka niemieckiego na język polski oraz z języka polskiego na język niemiecki dbając o poprawność językową, odpowiedni transfer kulturowy oraz zachowanie wartości estetycznych; 01G-2A_U08, 01G-2A_U01, 01G-2A_U03, 01G-2A_U05, 01G-2A_U12, 01G-2A_U14

e4u - potrafić samodzielnie ocenić jakość obcych tłumaczeń oraz dyskutować nad efektami pracy nad własnym przekładem; 01G-2A_U01, 01G-2A_U08

3.3 Kompetencje społeczne

e1k - wykształcić i reprezentować następujące postawy: otwartość na odmienność językową i kulturową, dbałość o etyczny aspekt pracy tłumacza wzgl. rzetelności przekładu, świadomość roli przekładu we współzyciu między państwami i narodami, wrażliwość na piękno języka w tekstach o dominujących walorach poetyckich. 01G-2A_K07, 01G-2A_K01, 01G-2A_K04, 01G-2A_K05

4. Treści kształcenia

Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami wiedzy o przekładzie literackim (specyfika przekładu i jego rodzaje, problemy przekładalności i ekwiwalencji przekładowej). Kulturowe aspekty przekładu literackiego, nieprzekładalność kulturowa. Strategie i techniki przekładowe. Etapy pracy tłumacza (analiza tłumaczonego tekstu literackiego; zrozumienie kontekstów interkulturowych, współpraca z ekspertem; transfer; adiustacja; ostateczna redakcja). Przekład uwzględniający kontekst historyczny, tłumaczenia archaizmów, dialektów, gwar i idiolektów. Tłumaczenie nazw własnych i tytułów, neologizmów i gier językowych. Przekład humoru, ironii oraz różnych rodzajów rejestrów. Rola intertekstualności. Błędy w tłumaczeniu: błędy ortograficzne i interpunkcyjne; interferencje językowe (błędne konstrukcje gramatyczne, niewłaściwy szyk zdania, kalki z innego języka); nieprzystawalność leksykalna; nieadekwatność sytuacyjna, nieadekwatność stylistyczna i nieadekwatność semantyczna. Narzędzia pracy tłumacza (słowniki drukowane, elektroniczne i internetowe – wady i zalety). Współpraca ze zleceniodawcą i ekspertem. Kulturotwórcza rola tłumacza i etyczne aspekty jego pracy.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Aktywny udział w ćwiczeniach na podstawie tłumaczeń przygotowanych w domu oraz co najmniej dwa przekłady pisemne przygotowane jako dodatkowe prace domowe ocenianie są w skali 2-5. Sprawdzane są: e1w, e2w, e3w, e4w, e1u, e2u, e3u, e4u i e1k. Ocenie podlega poprawność merytoryczna, leksykalna i stylistyczna tłumaczenia oraz jego wartość estetyczna. Efekty kształcenia oceniane są według: następującej skali procentowej: 51–59% (3,0), 60–69% (3,5), 70–79% (4), 80–89% (4,5), 90–100% (5).

6. Metody dydaktyczne

Ćwiczenia, na których stosowane są różne metody: klasyczne ćwiczenia akademickie, praca w grupach (stoliki eksperckie), metoda panelowa, giełda pomysłów, konkurs na najlepsze tłumaczenie etc. (e1w, e2w, e3w, e4w, e1u, e2u, e3u, e4u i e1k).

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze:

1. Friedmar Apel, Annette Kopetzki: Literarische Übersetzung. Stuttgart, Weimar 2003.
2. Arkadiusz Belczyk: Poradnik tłumacza. Kraków 2004.
3. Piotr Bukowski, Magda Heydel (red.): Współczesne teorie przekładu. Antologie. Kraków 2009.
4. Karl Dedecius: Vom Übersetzen: Theorie und Praxis. Frankfurt/Main 1986.
5. Karl Dedecius: Szkiełko tłumacza i oko poety. Eseje. Kraków 2013.
6. Krzysztof Hejwowski: Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu. Warszawa 2004.
7. Esther Kinsky: Fremdsprechen. Gedanken zum Übersetzen. Berlin 2013.
8. Maria Krzysztofiak: Przekład literacki we współczesnej translatoryce. Poznań 1996.
9. Krzysztof Lipiński: Vademecum tłumacza. Kraków 2000.

Semestr	4
Przedmiot	Przekład tekstów naukowych
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis

Zajęcia są poświęcone rozwijaniu umiejętności tłumaczenia pisemnego tekstów naukowych z języka niemieckiego na język polski i odwrotnie.

2. Wymagania wstępne

Biegła znajomość języka niemieckiego (min. C1). Wiedza o stylu naukowym i znajomość podstawowych zasad pisania tekstów naukowych (cytowanie, bibliografia etc.), objęte programem zajęć „Rozumienie i pisanie tekstów naukowych”.

3. Efekty kształcenia

Po ukończeniu kursu student powinien:

WIEDZA

e1 – fachowo posługiwać się stylem naukowym i terminologią właściwą dla danej dyscypliny naukowej w języku polskim i niemieckim - 01G--2A_W03 - H2A_W03, H2P_W03,

e2 – mieć świadomość związków między dyscyplinami naukowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru nauk humanistycznych - 01G--2A_W07 - H2A_W05

UMIĘJĘTNOŚCI

e3 – umieć przeprowadzić analizę tekstu w kontekście kulturowym pod kątem przekładu na język docelowy - 01G--2A_U03 - H2A_U05,

e4 – umieć samodzielnie znaleźć potrzebne informacje przy wykorzystaniu wszelkich dostępnych źródeł i krytycznie je przeanalizować - 01G--2A_U10 - H2A_U01, H2P_U01

e5 – fachowo korzystać z pomocy technicznych (np. edytor tekstu, słowniki elektroniczne, fora internetowe) i tradycyjnych materiałów (słowniki, metateksty) przy sporządzaniu przekładu 01G--2A_U13

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

e6 – wykazywać gotowość do ustawicznego poszerzania własnej wiedzy i umiejętności językowych - 01G--2A_K01 - H2A_K01, H2P_K01

e7 – mieć świadomość trudności i pułapek związanych z pracą w zawodzie tłumacza oraz umieć sobie z nimi radzić - 01G--2A_K05 – H2A_K04, H2P_K04

e8 – wykształcić kompetencje kulturowe i społeczne, pozwalające mu zarówno samodzielnie realizować zlecone zadania, jak i efektywnie współpracować z innymi w większym projekcie naukowym - 01G--2A_K08.

4. Treści kształcenia

W ramach zajęć studenci czytają i tłumaczą teksty lub fragmenty tekstów naukowych z języka polskiego na język niemiecki i odwrotnie oraz dokonują krytycznej analizy sporządzonych przez siebie przekładów na forum. Korpus tekstów do tłumaczenia, obejmujący krótkie artykuły, hasła encyklopedyczne i fragmenty dłuższych opracowań naukowych, dotyczy przede wszystkim zakresu nauk humanistycznych, w tym: literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, lingwistyki, filozofii, antropologii, etnologii, socjologii, historii etc., z uwzględnieniem innych dyscyplin, jak psychologia czy biologia.

Materiały przygotowane przez prowadzącego zajęcia będą sukcesywnie udostępniane studentom i uzupełniane o zgłoszone przez nich propozycje.

5. Sposoby i kryteria oceniania

W sposób ciągły poprzez aktywność na zajęciach i prezentację zadań domowych sprawdzane są kompetencje: e1, e3, e4, e5, e6, e7. Ponadto studenci oddają końcową pracę zaliczeniową (tłumaczenie artykułu naukowego), sprawdzającą kompetencje: e1, e2, e4, e5, e8, ocenianą w skali 2-5, z której ocena ma przeważający wpływ na ocenę końcową, według następujących kryteriów:

- dostateczny (3,0) – wiedza i umiejętności przewidziane programem osiągnięte przez studentów na poziomie 50-59%
- więcej niż dostateczny (3,5) – wiedza i umiejętności przewidziane programem osiągnięte przez studentów na poziomie 60-69%,
- dobry (4,0) – wiedza i umiejętności przewidziane programem osiągnięte przez studentów na poziomie 70-79%,
- więcej niż dobry (4,5) – wiedza i umiejętności przewidziane programem osiągnięte przez studentów na poziomie 80-89%,
- bardzo dobry (5,0) – wiedza i umiejętności przewidziane programem osiągnięte przez studentów na poziomie 90-100%

6. Metody dydaktyczne

Klasyczne seminarium akademickie, dyskusja plenarna, praca indywidualne w domu.

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

- Tekst naukowy i jego przekład, red. Anna Duszak, Kraków 2015.
- Krzysztof Lipiński: Vademecum tłumacza, Kraków 2006.
- Miscellanea informatologica, red. Mirosław Górny, Poznań 2001.
- Jolanta Maćkiewicz: Jak pisać teksty naukowe? Gdańsk 2001.
- Helga Esselborn – Krumbiegel: Richtig wissenschaftlich schreiben, Paderborn 2012.
- Wissenschaftlich schreiben – lehren und lernen, red. Konrad Ehlich, 2003.

Semestr	4
Przedmiot	Tłumaczenia ustne w negocjacjach 2
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis

Celem zajęć jest rozwinięcie u studentów poszczególnych umiejętności właściwych dla tłumaczeń ustnych wykonywanych w sytuacjach negocjacyjnych. Zwraca się przy tym uwagę zarówno na aspekty językowe jak i pozajęzykowe, które są istotne dla zawodu tłumacza ustnego, takie jak emisja głosu i dykcja, prezentacja tekstu oraz prezencja. Zajęcia opierają się w części na przekazaniu podstaw z technik notacji i rozwijają umiejętność analitycznego podejścia do tłumaczonych treści, odpowiedniego zanotowania a następnie ekwiwalentnego oddania ich w języku docelowym. Jako

wprowadzenie często korzysta się z ćwiczeń wspomagających rozwój pamięci i umiejętność koncentracji. Wstępem do każdego zajęcia jest samodzielna praca z terminologią właściwą dla zagadnień poruszanych w trakcie zajęć oraz z tekstami równoległymi.

Efektami końcowymi zajęć jest przygotowanie studentów do poradzenia sobie z rzeczywistym zleceniem na tłumaczenie ustne, które ma być wykonane konsekwentnie lub półsymultanicznie (technika szeptana) w niewielkim gronie osób.

2. Efekty kształcenia:

Po zakończeniu kształcenia student będzie :

WIEDZA

E1 miał pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej tłumaczeń ustnych, jest w stanie ją rozwijać i stosować w działalności zawodowej (01G--2A_W01)

E2 znał możliwości kształcenia w zawodzie tłumacza i uwarunkowania rynkowe wykonywania tego typu działalności, m. in. będzie posiadał wiedzę oraz wiedzę nt. możliwości nawiązania współpracy z podmiotami udzielającymi zleceń tłumaczeniowych (biura tłumaczeń, wydawnictwa), 01G--2A_W11

E3 miał świadomość znaczenia wiedzy pozajęzykowej (ogólnej) w procesie translacji, 01G--2A_W04

UMIĘJĘTNOŚCI

E4 umiejętnie korzystał w trakcie przygotowania do zlecenia tłumaczeniowego z takich źródeł wspomagających tłumaczenie jak: słowniki, glosariusze, encyklopedie w formie papierowej i elektronicznej, portale oferujące pomoc translacyjną, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

E5 umiejętnie korzystał z możliwości wyszukiwarek internetowych podczas wyszukiwania/ustalania ekwiwalentów przekładowych dla wyrażen z języka wyjściowego, w tym umiejętnie oceniał/weryfikował wiarygodność źródeł internetowych, 01G--2A_U10, 01G--2A_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

E6 posiadał umiejętność pracy z partnerem podczas procesu przekładu ustnego kabinowego, 01G--2A_K02

E7 posiadał umiejętność kreatywnego i zróżnicowanego podejścia do wyzwań, z którymi jest konfrontowany, 01G--2A_K06, 01G--2A_K08

3. Wymagania wstępne:

Uczestnicy zajęć muszą legitymować umiejętnościami uzyskanymi w toku pierwszego semestru nauki przedmiotu.

4. Treści kształcenia:

W ciągu drugiego semestru zajęć studenci konfrontowani są z oryginalnymi tekstami przemówień z następujących zakresów sytuacyjnych:

dyskusja panelowa

wywiad

przesłuchanie policyjne

rozprawa sądowa

oraz z następującej tematyki:

polityka zagraniczna Niemiec i Polski w ostatnich 25 latach

Ekonomia (mikro i makro, podatki, specjalne strefy ekonomiczne),

Terminologia UE,

Podstawowe pojęcia prawa karnego oraz metodologia procesu sądowego
Medycyna (szczepionki, uzależnienia, statystyki dokumentacji medycznej, terapie odwykowe)

5. Metody i kryteria oceniania:

Na ocenę za każdy z semestrów składa się ocena za aktywność podczas zajęć i wykonywanie zadań tłumaczeniowych prowadzącego (40%), ocena z prezentacji przygotowanej terminologii (30%) oraz ocena ze sprawdzianu końcowego (30%).

6. Metody dydaktyczne:

Metody poszukujące – ćwiczeniowa, projektu, przypadku, dyskusja panelowa, dyskusja seminaryjna, case study

7. Literatura:

- Martin Will (2009): Dolmetscherorientierte Terminologiearbeit. Gunter Narr Verlag Tübingen
- Hanna Risku (2009): Translationsmanagement. Gunter Narr Verlag Tübingen
- Ulrich Daum (2011): Gerichts- und Behördenterminologie.
- W trakcie zajęć wykorzystuje się materiały pochodzące m.in. ze stron:
- <http://www.europarl.europa.eu/members/public/geoSearch.do?language=de>
- www.wdr.de
- www.msz.gov.pl
- www.bundesregierung.de

Semestr	4
Przedmiot	Tłumaczenia filmowe: warsztaty
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis

Zadaniem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami i metodami przekładu audiowizualnego, telewizyjnego, kinowego, lokalizacyjnego. Ćwiczenia skupiają się zarówno na przekładzie między- jak i wewnątrzjęzykowym wskazując na relacje intersemiotyczne, które tłumacz powinien wykorzystywać w zmaganiach z wymogami technicznymi.

2. Wymagania wstępne

Wymagana jest produktywna i receptywna znajomość języka niemieckiego na poziomie zbliżonym do rodzimego, czyli C2. Od uczestników zajęć oczekuje się znajomości teorii przekładoznawczych, w szczególności zagadnień związanych z przekładem funkcjonalnym oraz adaptacyjnym. Do uczestnictwa w zajęciach potrzebna jest również przynajmniej podstawowa umiejętność poszukiwania ekwiwalencji i dostosowania tłumaczenia do wymogów funkcji językowej.

Uczestnicy zajęć muszą się wykazać co najmniej podstawową umiejętnością elektronicznej edycji tekstu.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć studenci rozwiną swoje kompetencje w zakresie wiedzy i umiejętności oraz zasad życia społecznego. Studenci będą potrafili:

e1 – stosuje strategie i posiada umiejętności tłumaczenia materiału audiowizualnego z wykorzystaniem wszystkich metod tłumaczenia z języka niemieckiego na język polski oraz z języka polskiego na język niemiecki. 01GJ-2A_W03

e2 – posiada umiejętność znajdowania rozwiązań problemów tłumaczeniowych wynikających z dostosowania technicznego bądź zmiany systemu semiotycznego dla tłumaczonych kompleksów audiowizualnych poprzez wykorzystanie sprawdzonych strategii tłumaczeniowych. 01G--2A_U13

e3 – posiada świadomość znaczenia wiedzy pozajęzykowej (encyklopedycznej/merytorycznej) w procesie translacji i adaptacji. 01G--2A_K09

e4 – umiejętnie korzysta z edytorów tekstu oraz innych narzędzi podczas wykonywania tłumaczenia. 01G--2A_U13

e5 – umiejętnie korzysta z materiałów pomocniczych (słowniki elektroniczne i drukowane, teksty paralelne, glosariusze, encyklopedie w formie papierowej i elektronicznej, portale internetowe) i umiejętnie ocenia/weryfikuje ich wiarygodność oraz przydatność w procesie komunikacyjnym, w którym osadzone jest zadanie tłumacza. 01GJ-2A_W03

e6 – posiadał wiedzę o możliwościach zawodowego wykonywania tłumaczeń audiowizualnych i multimedialnych. 01G--2A_U14

4. Treści kształcenia

- cechy dystynktywne tłumaczenia audiowizualnego
- tłumaczenie funkcjonalne i adaptacyjne
- metody międzyjęzykowego przekładu audiowizualnego:
  - a) wersja lektorska
  - b) podpisy
  - c) dubbing
- metody wewnątrzjęzykowe:
  - a) audiodeskrypcja
  - b) podpisy dla niesłyszących i niedosłyszących
- narzędzia wykorzystywane do tłumaczenia audiowizualnego
- formy korekty tłumaczenia
- praktyka zawodowa tłumacza audiowizualnego
- krytyka i analiza tłumaczenia

5. Sposoby i kryteria oceniania

Oceniana jest aktywność na zajęciach – 40% oceny końcowej, merytoryczne i formalno-językowe przygotowanie prezentacji zespołowej (e1-e2, e6) dla wybranej metody tłumaczenia audiowizualnego 60% oraz poziom samodzielności analitycznej podczas pracy z grupie/w parach nad przygotowaniem tłumaczenia przydzielonego/wybranego materiału audiowizualnego (e1 – e6).

1. dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku pracy projektowej i prezentacji dotyczącej omawianej metody tłumaczenia w granicach 51 – 59% – ocena dostateczna (3,0)

2. więcej niż dostateczne – przy osiągnięciu przez studenta wyniku pracy projektowej i prezentacji dotyczącej omawianej metody tłumaczenia w granicach 60 – 69% – ocena dostateczna plus (3,5)
3. dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku testu sprawdzającego wiedzę w granicach 70 – 79% – ocena dobra (4,0)
4. więcej niż dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku pracy projektowej i prezentacji dotyczącej omawianej metody tłumaczenia w granicach 80 – 89% – ocena dobra plus (4,5)
5. bardzo dobre – przy osiągnięciu przez studenta wyniku pracy projektowej i prezentacji dotyczącej omawianej metody tłumaczenia w granicach 90 – 100% – ocena bardzo dobra (5,0)

6. Metody dydaktyczne

Metody: seminaryjna, klasyczna problemowa oraz referatu/prezentacji z elementami metody (e1- e6), ćwiczeniowo-praktycznej, praca projektowa (e2,e3,e5,e6) .

7. Literatura

- Baker, Mona (2011), Audiovisual translation. w: Mona Baker/Gabiela Saldanha (red.): Routledge encyclopedia of translation studies. Nowy Jork, S. 13-20.
- Baldry, Anthony; Thibault, Paul J. (2006), Multimodal Transcription and Text Analysis. Londyn - Oakville.
- Belczyk, Arkadiusz (2007), Tłumaczenie filmów. Wilkowice.
- Bogucki, Łukasz (2010), The demise of voice-over? Audiovisual translation in Poland in the 21st century. w: Barbara Lewandowska-Tomaszczyk / Marcel Thelen (red.): Meaning in translation. Frankfurt nad Menem, s. 415-424.
- Bogucki, Łukasz (2016), Areas and Methods of Audiovisual Translation Research. 2nd Revised Edition. Frankfurt nad Menem
- Bogucki, Łukasz; Deckert, Mikołaj (red.) (2015), *Accessing Audiovisual Translation*. Frankfurt nad Menem.
- Chmiel, Agnieszka / Mazur, Iwona (2014), Audiodeskrypcja. Poznań.
- Franco, Eliana (2000), Revoicing the Alien in Documentaries. Cultural Agency, Norms and the Translation of Audiovisual Reality. Praca doktorska, Leuven.
- Franco, Eliana (2001), Voiced-over television documentaries. Terminological and conceptual issues for their reasearch. Target Nr 13 tom 2, s. 289-304.
- Gambier, Yves (2003), Introduction. Screen transadaptation: Perception and reception. w: The Translator nr 9 tom 2, Londyn, Nowy Jork, S. 171-189.
- Gottlieb, Henrik (1992), Subtitling – A New University Discipline. w: Dollerup, Cay & Loddegaard, Anne (red.) Teaching Translation and Interpreting: Training, Talent and Experience. Amsterdam. s. 161-170
- Gottlieb, Henrik (1994), **Tekstning - synkron billedmedieoversættelse**. København.
- Grigaravičiūtė, Ieva; Gottlieb, Henrik (1999): Danish Voices, Lithuanian Voice-over. The Mechanics of Non-Synchronous Translation. w: Perspectives: Studies in Translatology 7/1. Kopenhaga, S. 41-80
- Herbst, Thomas (1994), Linguistische Aspekte der Synchronisation von Fernsehserien: Phonetik, Textlinguistik, Übersetzungstheorie. Tübingen.
- Ivarson, Jan / Caroll, Marry (1998), Subtitling. Simrishamn.
- Jüngst, Heike E. (2010), Audiovisuelles Übersetzen. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Tübingen.

Korycińska-Wegner, Małgorzata (2011), Übersetzer der bewegten Bilder. Audiovisuelle Übersetzung – ein neuer Ansatz. Frankfurt nad Menem.

Luyken, George-Michael; Herbst, Thomas; Langham-Brown, Jo; Reid, Helen; Spinhof, Hermann (red.) (1991), Overcoming Language Barriers in Television: Dubbing and Subtitling for the European Audience. Manchester.

Mailhac, Jean-Pierre (1998): *Optimising* the linguistic transfer in the case of commercial videos. w: Yves Gambier (red.) Translating for the Media. University of Turku, Turku, s. 207-223.

Manhart, Sibylle (2006), Synchronisation (Synchronisierung). w: Mary Snell-Hornby et al. (red.): Handbuch Translation. Tübingen, S. 264–266.

Michoń, Marcin (2012), Ausgewählte Probleme aus dem Bildungsprozess audiovisueller Übersetzer. w: Dorota Kaczmarek et al.: Sprache - Kommunikation - Kompetenzen. Felder der Sprache - Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge. Łódź.

Orero, Pilar (2009), Voice-over in Audiovisual Translation. w: Díaz Cintas, Jorge; Anderman, Gunilla (red.), Audiovisual Translation. Language Transfer on Screen. Nowy Jork, s. 130-139.

Seifferth, Veronika (2009), Die deutsche Synchronisation amerikanischer Fernsehserien. Trewir.

Sikora, Iwona (2013), Dubbing filmów animowanych. Strategie translatorskie w polskim dubbingu anglojęzycznych filmów animowanych. Nysa.

Snell-Hornby; Hönig, Hans G.; Kußmaul, Paul; Schmitt, Peter A. (2006), Handbuch Translation. Tübingen.

Tomaszkiewicz, Teresa (2006), Przekład audiowizualny. Warszawa.

Semestr	3, 4
Przedmiot	Praktyki zawodowe
Punkty ECTS	1
Kod przedmiotu	
Ilość godzin	30

1. Skrócony opis:

Praktyki zawodowe mają na celu skonfrontowanie nabytych w czasie studiów kompetencji studentów z wymogami stawianymi przez pracodawców na rynku pracy. Studenci mogą wykazać się w ramach praktyk kompetencjami tłumaczeniowymi, komunikacyjnymi i społecznymi. Studenci mogą dzięki praktykom zawodowym zdefiniować swoje preferencje dot. dalszego wykształcenia lub wyborów zawodowych. Ponadto praktyki zawodowe stwarzają możliwość nawiązania kontaktów, które mogą zaowocować znalezieniem przez studentów miejsca pracy.

Praktyki zawodowe są obowiązkowym dopełnieniem kształcenia dla wszystkich studentów specjalności lingwistyka dla biznesu oraz specjalności tłumaczenia i przekład. W zależności od wyboru specjalności instytucje, do których kierowani są studenci to biura, firmy i instytucje, w których działaniu konieczne jest zaangażowanie

tłumaczy (dot. przede wszystkim specjalności *przekład i tłumaczenie*), podmioty biznesowe (specjalność *lingwistyka dla biznesu*) oraz szeroko rozumiane instytucje kultury oraz zajmujące się krzewieniem języka i kultury krajów obszaru języka niemieckiego.

Zadaniem praktyk zawodowych jest zastosowanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych nabytych tudzież rozwiniętych w ramach kształcenia akademickiego na rynku pracy. Celem tej konfrontacji jest nadanie profilu dalszego kształcenia zgodnie z preferencjami zawodowymi wynikającymi z bezpośredniej obserwacji działalności zarobkowej i własnych uzdolnień na tym polu.

Studenci specjalności germanistyka z drugim językiem obcym mogą ponadto odbywać praktyki w instytucji wykorzystującej w przede wszystkim kompetencje komunikacyjne wykorzystujące drugi język obcy.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1-C2.

W zależności od specjalności również:

- drugiego języka obcego na poziomie C1

3. Efekty kształcenia

Efekty kształcenia dotyczą wszystkich specjalności i specjalizacji z wyłączeniem specjalizacji glottodydaktycznej, dla której przewidziano odrębną formę praktyk. Poniżej wyliczono również efekty szczególne dla specjalizacji bądź specjalności.

W wyniku odbytych praktyk student:

Wiedza:

E1w umiejętnie wykorzystuje pogłębioną wiedzę przedmiotową i metodologiczną w ramach przydzielanych zadań w miejscu praktyk.

01G-2A_W01, H2A_W01, H2P_W01

E2w potrafi umiejętnie interpretować teksty i krytycznie analizować na potrzebę wymagań podmiotu, w którym odbywa praktyki. 01G--2A_W06, H2A_W07

Umiejętności:

E1u wykazuje się zbliżoną do rodzimej znajomością języka niemieckiego na poziomie C2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (Common Reference Levels) zarówno w pisemnych jak i ustnych formach komunikacji wymaganych w miejscu pracy praktykanta. 01G--2A_U01, H2A_U09, H2A_U10, H2A_U11, H2P_U14

E2u potrafi umiejętnie przeprowadzić pogłębioną analizę tekstów charakterystycznych dla miejsca pracy praktykanta. Stosuje przy tym zaawansowane metody, uwzględniając kontekst społeczny i kulturowy. 01G--2A_U03, H2A_U05ma

E3u umiejętnie przygotowuje wyczerpujące wystąpienia ustne, np. prezentacje, w języku polskim i niemieckim, konieczne do realizacji zadań stawianych w miejscu pracy. 01G--2A_U07, H2A_U10, H2P_U13, H2P_U14

E4u potrafi umiejętnie tłumaczyć ustnie i pisemnie z j. niemieckiego na j. polski i z j. polskiego na j. niemiecki teksty w ramach zadań przydzielanych przez pracodawcę w miejscu odbywania praktyk. 01G--2A_U09, H2A_U09, H2A_U10, H2A_U11, H2P_U14

E5u podejmuje samodzielne działania i decyzje o swej karierze zawodowej na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji. H2A_U03

E6u umiejętnie wykorzystuje kompetencje wynikające z kształcenia w naukach filologicznych w różnych dziedzinach życia zawodowego (tłumaczenie ustne i pisemne, komunikacja z wykorzystaniem cech języka specjalistycznego nabytego w ramach modułów opcjonalnych). 01G--2A_U14

Dla specjalności filologia germańska z drugim językiem obcym (hiszpański, włoski, francuski, angielski)

E9u wykazuje się w ramach powierzonych przez pracodawcę obowiązków bardzo dobrą znajomością drugiego języka obcego na poziomie min. B2 –C1 wg ESOKJ. 01G-O2A_U01, H2A_W011, H2P_W014

E10u umiejętnie tłumaczy proste formy komunikacji ustnej i pisemnej z drugiego języka obcego na polski. 01G-O2A_U02, H2A_W011, H2P_W014

Kompetencje personalne i społeczne:

E1k poszerza swoje o te nabyte w czasie szkoleń w miejscu pracy i poprzez samo doświadczenie zawodowe. 01G--2A_K01, H2A_K01, H2P_K01

E2k potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role. 01G--2A_K02, H2A_K02, H2P_K01

E2k potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań. 01G--2A_K04, H2A_K03, H2P_K03

E3k umiejętnie identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem powierzonych zadań, a także długofalową działalnością zawodową. 01G--2A_K05, H2A_K04, H2P_K04

E4k wykazuje się umiejętnością komunikacji, umiejętnie działa i organizuje pracę w zespole (także międzynarodowym), umiejętnie radzi sobie z kwestiami społecznymi, interpersonalnymi i interkulturowymi. Dzięki temu udowadnia swoją przydatność do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy. 01G--2A_K08

4. Treści kształcenia

Treści kształcenia determinuje instytucja przyjmująca na praktyki. Profil instytucji i działania podejmowane korespondują z programem studiów i dopełniają treści kształcenia studentów, odpowiadając jednocześnie pożądanemu profilowi absolwenta.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zaliczenie na ocenę na podstawie oceny postawy praktykanta (opisowej lub wyrażonej oceną w skali 2 do 5) wystawionej przez opiekuna praktyk, oddelegowanego do opieki nad praktykantem przez instytucję przyjmującą na praktyki.

1. przy osiągnięciu przez studenta 51 – 59% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 69% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 70 – 79% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 80 – 89% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 90 – 100% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (5,0)

6. Metody nauczania

- praca indywidualna
- praca grupowa z podziałem funkcji

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

Materiały pomocnicze:

Uchwała Senatu Uniwersytetu Łódzkiego nr 608 z 11 kwietnia 2016 r. określająca warunki zwalniania studentów z UŁ z obowiązku odbycia praktyk zawodowych

Zarządzenie Rektora nr 106 z 19.05.2017 w sprawie organizacji praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim wraz z załącznikami

Regulamin praktyk

Porozumienie o odbyciu praktyk zawodowych

Skierowanie na praktyki